

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 20-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 20. maj 2025 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Stalden, Nørregade 36, Indgang X, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Vedtagelse af regulativ for Holmehave Bæk.....	4
B-sag: Godkendelse af forskrift for udendørsarrangementer.....	6
C-sag: Drøftelse af udvalgets effektiviserings- og omprioriteringsstrategi.....	16
C-sag: Gennemgang af politikker og strategier under Klima- og Miljøudvalget.....	18
C-sag: Drøftelse af modeller for arealoplægning til mere natur.....	20
D-sag: Status på kollektiv trafik efter 1. kvartal 2025.....	26
D-sag: Status på CO2-fangst.....	29
D-sag: Aktuelle sager.....	30

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A26-12-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Klima- og Miljøudvalget den 20. maj 2025.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: B-sag: Vedtagelse af regulativ for Holmehave Bæk

06.02.00-G00-5-19

Sagsresumé

Denne sag handler om godkendelse af Tillægsregulativ for Holmehave Bæk i Assens Kommune. På en kort strækning af udløbet i Odense Å er Holmehave Bæk grænsevandløb mellem Odense Kommune og Assens Kommune. Derfor skal Tillægsregulativet for Holmehave Bæk også godkendes i Odense Kommune.

Forslaget til tillægsregulativet er udarbejdet af Assens Kommune. Forslaget har været i høring i 8 uger. Odense Kommune har ikke modtaget hørings svar på tillægsregulativet.

Vedtagelse af Tillægsregulativ for Holmehave Bæk har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til tillægsregulativ for Holmehave Bæk.

Regulativet træder herefter i kraft den 28. juli 2025.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Vandløbsregulativer

Alle offentlige vandløb har et tilknyttet regulativ. I regulativerne findes bestemmelser om vandløbets vedligeholdelse og om vandløbets form og evne til at føre vand. Regulativerne kan betragtes som en uddybning af vandløbslovens almindelige bestemmelser. Regulativerne er retsgyldige dokumenter, og de skal typisk revideres hvert 10.-15. år.

Det er vandløbsmyndigheden (kommunen), der udarbejder regulativerne. Grundlaget for revisionen er det gældende regulativ, gennemførte projekter, gældende plangrundlag såsom vandområdeplan, kommuneplan og Natura 2000 udpegning.

Vandløbsloven med tilhørende bekendtgørelser beskriver, hvad et vandløbsregulativ skal indeholde. Der er tale om et teknisk og fagligt dokument, hvis formål er at sikre, at vandløbet kan aflede vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Samtidig skal regulativet tage hensyn til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som er fastsat i anden lovgivning. Regulativet beskriver således, hvordan vandløbet skal vedligeholdes for at sikre den fastlagte vandføringsevne samtidig med, at vandløbet kan opnå den økologiske tilstand, som er fastlagt i vandområdeplanerne. Regulativet indeholder også en beskrivelse af kommunens og bredejernes forpligtigelser og rettigheder.

Tillægsregulativ for Holmehave Bæk

Assens Kommune har udarbejdet forslaget til Tillægsregulativ for Holmehave Bæk. Det gældende regulativ for Holmehave Bæk er fra 2024. Tillægsregulativet og oversigtskort over vandløbet er vedlagt som bilag.

Holmehave Bæk har en længde på ca. 6 km. Vandløbet er primært beliggende i Assens Kommune, men på de nederste ca. 1.000 meter inden udløbet til Odense Å ved Borreby, danner vandløbet grænse mellem Odense og Assens Kommune.

Derfor har tillægsregulativet også været i høring i Odense Kommune og skal også godkendes af Odense kommune.

Offentlig høring

Forslag til Tillægsregulativ for Holmehave Bæk har været i offentlig høring i 8 uger, hvor bredejere, myndigheder og interesseorganisationer har haft mulighed for at komme med indsigelser og bemærkninger til forslaget. Der er ikke kommet nogen indsigelser i Odense Kommune.

Hensigt med Tillægsregulativet

Erfaringer med grødeskæring (fjernelse af vegetation i vandløbet) har vist, at der er et behov for at revidere bestemmelserne for grødeskæring. I tillægsregulativet er der lagt stor vægt på en målrettet vandløbsvedligeholdelse, hvor der tages hensyn til flora og fauna. Beskrivelsen af grødeskæringen i regulativet balancerer samtidig hensyn til afvanding og miljø gennem bestemmelser om metode og mængde, der skal skæres. Tillægsregulativet indføres så den fremtidige grødeskæring i vandløbet forbedrer muligheden for at opnå miljømæssig målopfyldelse for planter i vandløbet, og samtidig forbedrer forholdene for vandløbets øvrige organismer. Tillægsregulativet beskriver desuden, hvordan der opretholdes en uændret afstrømning og drænforhold i området.

Tillægsregulativet erstatter bestemmelserne i de gældende regulativer på de specifikke områder, der fremgår af tillægsregulativet. Ændringerne vurderes i forhold til hvilke konsekvenser, der er for afvandingen og for miljøet. Ingen af ændringerne i tillægsregulativet vurderes at medføre en negativ påvirkning på miljøet eller af afvandingen af de vandløbsnære arealer.

Den ændrede grødeskæringspraksis indebærer, at indsatsen i højere grad rettes mod stivstænglede planter som siv og dunhammer, der fjernes fra vandløbets bund. Dette skal medvirke til at sikre bedre lysforhold og plads for ønskede arter som f.eks. vandstjerne.

Hvor det vurderes nødvendigt, beskæres vegetationen på vandløbets brinker og sider for at give lys og plads til de ønskede vandplanter.

På særligt belastede strækninger, hvor genstridige og dominerende planter helt udkonkurrerer øvrig vegetation, kan det være nødvendigt at fjerne dem med rod. Denne indsats kan udføres manuelt eller ved brug af maskiner, afhængigt af forholdene på stedet

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Bilag

Tillægsregulativ Holmehave Bæk

Oversigtskort Holmehave Bæk

Punkt 3: B-sag: Godkendelse af forskrift for udendørsarrangementer

20.15.00-G01-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om godkendelse af forslag til ny forskrift for udendørs koncerter og arrangementer for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, med tilhørende miljøvurdering.

Forskriften regulerer støj fra arrangementer og koncerter på pladserne, og understøtter lokalplanerne for de to pladser, der blev vedtaget af byrådet 9. april 2025. Lokalplanerne kan ikke regulere antal, omfang og varighed af støjen fra de forskellige typer af arrangementer på pladserne.

Forskriften og miljøvurderingen har været i 4 ugers offentlig høring, i perioden fra den 27. februar 2025 til den 27. marts 2025, hvor der er indkommet 9 høringssvar til forskriften og miljøvurderingen.

Samtlige høringssvar fra offentligheden udtrykker modstand imod vedtagelsen af forskriften eller miljøvurderingen i den foreliggende form. Høringssvarene er samlet og refereret i en hvidbog, hvor forvaltningen har givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene giver anledning til, at der foretages enkelte ændringer i forskriften samt mindre ændringer i miljørapporten. Foreslåede ændringer til forskriften vedrører:

- Én koncertdag, som er forbeholdt store koncerter på Dyrskuepladsen med støjgrænse på 95 dB(A), veksles til én koncertdag med grænseværdi på 85 dB(A) og med længere spilletid, ellers forbliver antallet af arrangementsdage for store koncerter på begge lokaliteter uændret.
- Der indarbejdes en bestemmelse, som forbyder samtidig afholdelse af store koncerter på Dyrskuepladsen og i Tusindårsskoven.
- Afholdelse af koncerter med over og under 35.000 tilskuere på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven må kun ske i perioden fra 1. maj til 31. oktober.
- Dispensation kan kun gives, hvis Odense Kommune vurderer, at dispensationens miljømæssige påvirkning samlet set vil kunne holdes inden for forskriftens samlede årlige ramme, og dermed som minimum være miljømæssig neutral i forhold til forskriftens samlede krav.

Forvaltningen vurderer, at ændringerne ikke er så omfattende, at forslag til forskrift eller miljøvurdering skal i fornyet høring.

Med denne sag indstiller forvaltningen, at udvalget godkender forskriften og miljøvurderingen med de foretagne ændringer.

Effekt

En storby i vækst

Forskriften har til hensigt at skabe en balance, der på den ene side giver mulighed for bl.a. store musikarrangementer i Odense og dermed vækst i byen, men på den anden side tager hensyn til naboerne ved at sætte krav til arrangementerne, herunder især til antallet af dem.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget godkender

1. Forskrift for udendørs koncerter og arrangementer på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven og tilhørende miljøvurdering vedtages endeligt med foreslåede ændringer.
2. Høringssvarene besvares, som foreslået i hvidbogen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 25. februar 2025, at sende forslag til ny forskrift for udendørs koncerter og arrangementer for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven samt tilhørende miljørapport i 4 ugers offentlig høring.

Formålet med forskriften er at regulere støj fra arrangementer og koncerter på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, hvor rammer for antal, omfang og varighed mv. af de forskellige typer af koncerter og arrangementer fastlægges. Med forskriften sikres sammenhæng til og rammer for de anvendelser, som lokalplan nr. 2-1097 for Dyrskuepladsen og lokalplan nr. 7-1099 for Tusindårsskoven, vedtaget af byrådet den 9. april 2025, giver mulighed for.

Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven er i dag omfattet af forskrift for brug af udendørs musik og lydanlæg, der regulerer brugen af forstærket musik i byen og på samtlige koncertpladser i kommunen. Hvis der ikke vedtages en ny forskrift for de to pladser, med videre rammer end den nuværende, vil der fortsat være behov for at give dispensationer fra den eksisterende forskrift ved store musikarrangementer, hvilket vurderes at være en u hensigtsmæssig praksis.

Forskriftens indhold

Med forskriften fastsættes rammer for den tilladte støjpåvirkning af omgivelserne, som bl.a. sikres med:

- En opdeling af arrangementer i tre typer, med forskellige grænseværdier for tilladelig støj ved afviklingen af arrangementer.
- Et maksimalt antal dage om året med arrangementer af de tre typer.
- Begrænsninger i de tidsrum på døgnet, hvor der må forekomme støjende aktiviteter, f.eks. opstilling og nedtagning af udstyr, scener mv.
- Bestemmelser om naboorientering.
- Bestemmelser om overvågning.
- Tidsrammer for lydprøver.

I nedenstående tabeller (Tabel 1 og 2) fremgår, hvad der særligt gælder for antal arrangementer, tidsrum, varighed og grænseværdier for støj i den nye forskrift sammenholdt med den eksisterende forskrift. Nedenstående tabeller viser forskriften, som blev sendt i høring. Efter endt høring er der foretaget ændring i Tabel 1, hvilket gennemgås nedenfor i tabellerne.

Tabel 1 over særlige bestemmelser for Dyrskuepladsen.

Type	Eksisterende forskrift	Ny Forskrift
Max. antal dage pr. kalenderår	Ikke fastlagt	Andre arrangementer: 60 dage Under 35.000 tilskuere: 3 dage Over 35.000 tilskuere: 4 dage
Tidsrum	Kl. 12 - 23 (dog kl. 21 for store koncerter)	Andre arrangementer: Kl. 09 - 23 Under 35.000 tilskuere: Kl. 12 - 22 Over 35.000 tilskuere: Kl. 12 - 24
Max. timer pr. dag	Ikke fastlagt	Andre arrangementer: 12 timer Under 35.000 tilskuere: 10 timer

		Over 35.000 tilskuere: 3 timer *
Støjgrænse ved mest udsatte bolig	60 dB	Andre arrangementer: 50 dB Under 35.000 tilskuere: 60 dB Over 35.000 tilskuere: 95 dB

Støjgrænserne er det højeste støjniveau målt ved den mest støjbelastede bolig. De er defineret som det A-vægtede, ækvivalente, konstante lydniveau, LAeq, i dB re. 20 µPa, målt over et vilkårligt musiknummer.

*Eventuel periode med opvarmningsmusik med begrænset lydstyrke er ikke inkluderet.

Tabel 2 over særlige bestemmelser for Tusindårsskoven.

Type	Eksisterende Forskrift	Ny Forskrift
Max. antal dage pr. kalenderår	Ikke fastlagt (dog max. 7 dage/år til kl. 02)	Andre arrangementer: 30 dage Under 35.000 tilskuere 2 dage Over 35.000 tilskuere: 4 dage
Tidsrum	Søndag - torsdag: kl. 12 - 23 Fredag - lørdag: kl. 12 - 24 (dog til kl. 02 indtil 7 dage/år)	Andre arrangementer: Kl. 09 - 23 Under 35.000 tilskuere: Kl. 12 - 23/24* Over 35.000 tilskuere: Kl. 12 - 02
Max. timer pr. dag	Ikke fastlagt	Andre arrangementer: 12 timer Under 35.000 tilskuere: 10 timer Over 35.000 tilskuere: 14 timer
Støjgrænse ved mest udsatte bolig	60 dB (dog 50 dB på dage med aktivitet til kl. 02)	Andre arrangementer: 50 dB Under 35.000 tilskuere: 60 dB Over 35.000 tilskuere: Kolonihaver: 95 dB, Boliger: 85 dB

Støjgrænserne er det højeste støjniveau målt ved den mest støjbelastede bolig/kolonihave. De er defineret som det A-vægtede, ækvivalente, konstante lydniveau, LAeq, i dB re. 20 µPa, målt over et vilkårligt musiknummer.

*Søndag - torsdag: kl. 12 - 23. fredag - lørdag: kl. 12- 24

Høringssvar

Forskriften med tilhørende miljøvurdering har været i offentlig høring fra den 27. februar 2025 til den 27. marts 2025, hvor der er indkommet 7 høringssvar fra offentligheden. Et af høringssvarene er afgivet af en advokat på vegne af foreningen Dyrskuepladsen Naboer. Samtlige høringssvar udtrykker modstand imod vedtagelsen af forskriften eller miljøvurderingen i den foreliggende form. Der er indkommet høringssvar fra 2 berørte myndigheder, som ikke har haft bemærkninger til forskriften og miljøvurderingen.

Høringssvarene og forvaltningens svar er refereret i forkortet version nedenfor, men hovedbudskaberne er uændrede. Høringssvarene er i deres fulde ordlyd vedhæftet bagerst i hvidbogen. Idet forskriften skal ses i sammenhæng med den vedtagne lokalplan nr. 2-1097 for Dyrskuepladsen og lokalplan nr. 7-1099 for Tusindårsskoven, og for at give et samlet billede af de indkomne høringssvar, er høringssvarene fra lokalplanerne, der omhandler støj, også medtaget i hvidbogen og den sammenfattende redegørelse, som er vedlagt denne sag som bilag.

De indkomne høringssvar omhandler nedenstående emner i henholdsvis miljørapporten og forskriften. Enkelte af høringssvarene har givet anledning til ændringer i miljørapporten og forskriften, som angives under de respektive punkter nedenfor.

Høringssvar til emner i miljørapporten:

1. Begrænset adgang til rekreative områder på pladserne i lange perioder pga. arrangementerne.
2. Vurdering af andre miljøpåvirkninger såsom trafik, lys, fyrværkeri, parkering, gener ved de store menneskemængder i boligområder, alkoholisk adfærd.
3. Vurdering af støjen.
4. Vurdering af kumulative effekter.
5. Vurdering af samtidige events på begge pladser.
6. Vurdering af materielle goder.
7. Habitatdirektiv: Flagermus og snog.
8. Vurdering af dispensationsadgangen.
9. Afværgetiltag.

Høringssvar til emner i forskriften:

1. Ændringer i kategorien koncerter med over 35.000 tilskuere.
2. Lavere støjgrænser ved store koncerter.
3. Ophævelse af dispensationsadgangen.
4. Fast krav til dokumentation i forskriftens § 5.

Klima- og Miljøforvaltningens vurdering af de indkomne høringssvar

Høringssvar til emner i miljøvurderingen

Ad. 1. Begrænset adgang til rekreative områder på pladserne i lange perioder pga. arrangementerne.

I to høringssvar udtrykkes bekymring over den begrænsede adgang til rekreative områder på pladserne om sommeren pga. arrangementerne.

Forvaltningens vurdering:

Rambøll vurderer i miljørapporten, at materielle goder i form af områdernes rekreative brug påvirkes negativt i ubetydelig grad. Miljørapportens vurdering af graden af den potentielle forringelse af den rekreative værdi, som pladserne tilbyder, ligger til grund for forvaltningens vurdering af, at adgangsbeskrænkningen i forbindelse med arrangementer er acceptabel, da der findes andre rekreative muligheder i området, som kan benyttes, når en plads midlertidigt anvendes til arrangementer.

Ad. 2. Vurdering af andre miljøpåvirkninger såsom trafik, lys, fyrværkeri, parkering, gener ved de store menneskemængder i boligområder, alkoholisk adfærd.

Der er indkommet tre høringssvar, hvor der udtrykkes ønske om, at miljørapporten bør indeholde miljøpåvirkninger forbundet med afholdelse af arrangementer, såsom trafik, lys, fyrværkeri, parkering, gener ved store menneskemængder i boligområder, alkoholisk adfærd.

Forvaltningens vurdering:

Forskriftens hovedfokus er regulering af støj, hvorfor miljøvurderingens miljøemner er afgrænset til potentielle støjpåvirkninger ved afholdelse af koncerter og arrangementer på pladserne. Andre forhold, såsom lys, parkering, gener ved de store menneskemængder i boligområder og alkoholisk adfærd er ikke vurderet i miljørapporten for forskriften. Miljørapporten har derimod vurderet på støj fra f.eks. veje og jernbaner, som dog vurderes at være uvæsentlig, idet støjniveauerne i forbindelse med koncerterne er betydeligt højere end trafikstøj.

Høringssvarene har medført en mindre ændring i miljørapportens afsnit 6.8 vedr. fyrværkeri. Genen fra fyrværkeri vurderes til at være lille og mindre væsentlig, da fyrværkeri er kortvarigt i forhold til den samlede koncertvarighed.

Ad. 3. Vurdering af støjen.

I et høringssvar kritiseres de høje støjgrænser, som fremgår af forskriften. To høringssvar har anfægtet både vurderingsmetoden for støjen samt miljørapportens konklusioner vedr. støj.

Forvaltningens vurdering:

De høje støjgrænser, der er fastsat i forskriften og som gælder for store koncerter, er efterspurgt af arrangørerne og forventet af tilskuerne. De høje lyd niveauer bidrager derfor til at sikre koncertoplevelsen og dermed til afholdelse af de store koncerter.

Miljørapporten anvender WHO's anbefalinger vedr. fritidsaktiviteter til at vurdere støjen fra koncerterne. WHO anbefaler, at den samlede støjpåvirkning fra kilder som f.eks. indendørs spillesteder, fitnesscentre, sportsbegivenheder, koncerter og lignende samt brug af hovedtelefoner, ikke må overstige et årligt gennemsnit på 70 dB(A). Beregningerne viser, at 70 dB(A) overholdes for alle boliger i nærheden af koncertpladserne, selv hvis beboerne opholder sig udendørs ved boligerne under hele koncerten på alle koncertdage. Dog kan der forekomme en lille overskridelse for brugere af de mest udsatte kolonihaver nord for Tusindårsskoven, medmindre de helt eller delvist forlader området under koncerten. Dette vurderes som muligt, da det er et krav for at få en kolonihave, at man har en anden bolig i Odense, som derfor må være til rådighed for vedkommende.

Det er Rambølls vurdering, at WHO's anbefalinger kan anvendes som en god indikator for risikoen af, om støj fra koncerter kan medføre negative helbredseffekter. De er baseret på viden om risikoen for høreskader på arbejdspladsen, og har indbygget en høj grad af sikkerhed.

Samlet set vurderes, at støjpåvirkningen fra større koncerter ikke har negative helbredseffekter for naboer til Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven.

Ad. 4. Vurdering af kumulative effekter i miljørapporten.

To høringssvar kritiserer miljørapportens vurdering af kumulative effekter som værende mangelfuld.

Forvaltningens vurdering:

Det er ikke muligt at lave en samlet vurdering af de kumulative effekter på én gang for miljøemnerne: støj fra veje, jernbane og events.

Der kan derimod vurderes på de kumulative effekter af den samlede støjpåvirkning fra enkeltaktiviteter som fx koncertafholdelse, hvor der ses på kumulationen af støj fra forskellige kilder i forbindelse med aktiviteten, f.eks. opstilling og nedtagning af udstyr, fyrværkeri, generatorer, trafik mv. Ved større koncerter er det selve koncerterne, der udgør den dominerende støjkilde. Dog medfører de forskellige aktiviteter mindre støj over længere perioder, hvilket kan bidrage til den samlede støjbelastning i området.

Miljørapporten konkluderer, at der ikke er væsentlige kumulative effekter fra støjpåvirkningen fra de forskellige aktiviteter i forbindelse med koncertafholdelse, hvorfor den samlede påvirkning af støjen fra forskellige kilder vurderes at være uden betydelig samlet effekt, der vil kunne forværre miljøet yderligere.

Metoden for vurdering af kumulative effekter ved enkeltaktiviteter i rapporten vurderes som tilstrækkelig, og høringssvarerne har ikke medført ændringer i rapporten.

Ad. 5. Vurdering af samtidige events på begge pladser.

Tre høringssvar har udtrykt bekymring over gener ved afholdelse af samtidige store koncerter på begge pladser.

Forvaltningens vurdering:

Afholdelse af to store koncerter på begge pladser samtidigt anses som usandsynligt. For at imødekomme ønsket om et forbud om samtidige store events på begge pladser, foreslås forskriften ændret, så dette indgår som et ekstra vilkår i forskriften (§ 6 stk. 4).

Ad. 6. Vurdering af materielle goder.

To høringssvar har kritiseret miljørapportens vurdering af de materielle goder som upræcis og mangelfuldt dokumenteret.

Forvaltningens vurdering:

Der foreligger ikke tilstrækkeligt empirisk data eller forskning, som kan danne grundlag for et solidt vidensgrundlag i forhold til vurderingen af, hvorvidt støj fra koncerter kan påvirke ejendomsværdien på boliger i nærområdet i positiv eller negativ retning.

Miljørapporten er derfor baseret på kvalitative betragtninger, hvor Rambøll baserer deres vurdering på generelle principper og kvalitative analyser, som tager højde for de potentielle effekter af støj i forhold til boligmarkedet.

Forvaltningen vurderer, at denne metode i tilstrækkeligt omfang giver en indikation af mulige konsekvenser af støjpåvirkningen.

Ad. 7. Habitatdirektiv: Flagermus og snoge.

To høringssvar har kritiseret vurderingen af støjpåvirkningen af flagermus i miljørapporten. Et høringssvar oplyser om eksistensen af snoge i Tusindårsskoven.

Forvaltningens vurdering:

En vurdering af lokalplanerne for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven konkluderede, at der ikke er væsentlige påvirkninger af arter og naturtyper. Flagermusundersøgelser viste ingen egnede ynglesteder, og støjpåvirkningen vurderes ikke at skade flagermus.

Der er ingen registreringer af snoge i området. Hvis snoge observeres, skal de flyttes til naturområdet nord for festpladsen før arrangementer i Tusindårsskoven. Det samme gælder skrubtudser og frøer, hvis de findes. Som en del af afholdelsen af lejlighedsvis arrangementer vil der være en fastlagt procedure for flytning af snoge, skrubtudser, frøer m.m. i forbindelse med besigtigelse af områderne før arrangementerne. Denne procedure, samt opsætning af paddehegn, er inkluderet som afværgeforanstaltning/overvågning i miljørapporten for lokalplanerne.

Ad. 8. Vurdering af dispensationsadgang.

To høringssvar har udtrykt et ønske om at miljøvurdere på muligheden for dispensation.

Forvaltningens vurdering:

Forskriften giver mulighed for dispensation fra visse bestemmelser. En sådan dispensation kan opnås ved at indsende en konkret ansøgning, som indeholder en begrundelse, f.eks. støjberegninger ved overskridelse af støjgrænser. Disse ansøgninger er nødvendige for at kunne foretage en præcis, konkret og individuel vurdering.

For at præcisere dispensationsadgangen, har forvaltningen valgt at tilføje en bestemmelse, som gør, at dispensationen kun gives, hvis koncerterne holdes inden for forskriftens samlede årlige ramme, som der er blevet miljøvurderet på. Derfor vil påvirkningen være miljømæssigt neutral i forhold til, hvad forskriften blev miljømæssigt vurderet til. Ændringen i forskriften er blevet tilføjet og vurderet i miljørapporten.

Ad. 9. Afværgeforanstaltninger.

Tre høringssvar kritiserer, at der ikke bliver implementeret afværgeforanstaltninger.

Forvaltningens vurdering:

I miljørapporten er der udarbejdet et afsnit, hvor en liste af foreslåede afværgetiltag fremgår. Forvaltningen foreslår, at forskriften ændres med et afværgetiltag om flagermus, idet arrangementer med en støjgrænse over 50 dB ikke må afholdes på pladserne før d. 1. maj af hensyn til ikke at forstyrre eventuelle vinterrastende flagermus (sårbart tidspunkt for flagermusene).

Afsnittet om afværgeforanstaltninger er desuden blevet uddybet som resultat af høringssvarene. Nu fremgår det, at støjafskærmning i forbindelse med store koncerter er teknisk og økonomisk urealistisk og ikke proportionalt.

Høringssvar til emner i forskriften:

Ad. 1. Ændringer i kategorien koncerter med over 35.000 tilskuere.

Et høringssvar fra en arrangør har foreslået ændringer i bilag 1 under kategorien koncerter med over og under 35.000 tilskuere, som efterlyser mere fleksibilitet, bl.a. højere støjgrænser for koncerter under 35.000 tilskuere, og længere spilletid for koncerter over 35.000 tilskuere, for at sikre en god koncertoplevelse.

Forvaltningen foreslår delvis at imødekomme arrangørens ønske om forlængelse af den effektive spilletid, ved at introducere en ny kategori i forskriften for koncerter med over 35.000 tilskuere, som har en længere varighed på op til otte timer og en støjgrænse på maks. 85 dB(A). Der tillades kun én koncertdag i denne kategori, og denne dag stammer fra kategorien for store koncerter med over 35.000 tilskuere og en støjgrænse på 95 dB(A). Antallet af koncertdage for kategorien koncerter over 35.000 tilskuere reduceres hermed med én dag, så der fremadrettet er tre koncertdage. Forvaltningen vurderer, at muligheden for længere spilletid opvejes af den lavere støjgrænse, idet ændringen giver en lille reduktion af den samlede støjbelastning. Den nye ændring ligger derfor inden for forskriftens samlede ramme og giver ikke ændring af miljørapportens konklusion.

Ad. 2. Lavere støjgrænser ved store koncerter.

Et høringssvar har foreslået at reducere støjgrænsen ved store koncerter.

Forvaltnings vurdering:

Støjgrænserne er ønsket af arrangørerne for at sikre koncertoplevelsen under koncerterne. Miljørapporten har konkluderet, at der ikke er nogen negative helbreds-mæssige effekter, hvilket betyder, at støjniveauerne ikke udgør en sundhedsrisiko for naboerne. Dispensationsbestemmelsen sikrer, at forskriftens samlede årlige ramme ikke kan overskrides.

Ad. 3. Ophævelse af dispensationsadgangen.

To høringssvar har foreslået ophævelse af dispensationsadgangen i forskriftens § 12.

Dispensationsadgangen er indført i forskriften, for at sikre fleksibilitet i særlige tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at afvige fra bestemmelserne i forskriften. Odense Kommune mener, at denne fleksibilitet er vigtig, for at kunne håndtere unikke situationer på en hensigtsmæssig måde.

På trods af, at dispensationer kun gives i særlige tilfælde, jf. §12 i forskriften, og at dispensationerne gives efter en individuel konkret vurdering, baseret på en begrundet ansøgning og en konkret vurdering af de støjmæssige konsekvenser, har forvaltningen valgt at tilføje en præcisering af dispensationsadgangen. Dette er ved at tilføje en bestemmelse (§ 12, stk. 3), som siger, at dispensationer til koncerter på pladserne skal holdes inden for forskriftens samlede årlige ramme, som er blevet miljøvurderet. Derfor vil den miljømæssige påvirkning være neutral i forhold til, hvad forskriften miljømæssigt er vurderet til.

Ad. 4. Fast krav til dokumentation i forskriftens § 5.

Et høringssvar har foreslået, at dokumentation skal forlanges af arrangørerne hver gang, og dermed foreslås en ændringen i § 5 i forskriften, hvor "kan" erstattes med "skal".

Forvaltnings vurdering:

Odense Kommune foretager en konkret vurdering af behovet for, om det er nødvendigt at kræve dokumentation af arrangørerne i forbindelse med udstedelse af tilladelser. I nogle tilfælde kan det vurderes, at dokumentation ikke er nødvendig, f.eks. i forbindelse med gentagelse af det samme arrangement, hvorfor bestemmelsens ordlyd fastholdes.

På baggrund af de indkomne høringssvar foreslår Klima- og Miljøforvaltningen følgende ændringer i forskriften:

- En koncertdag, som er forbeholdt store koncerter (med over 35.000 tilskuere) på Dyrskuepladsen skal fortsat forbeholdes store koncerter, men med 8 timers effektiv spilletid og en grænseværdi på 85 dB(A), i stedet for de nuværende 3 timers spilletid og 95 dB(A). Antallet af arrangementsdage for store koncerter på begge lokaliteter forbliver uændret.
- I forskriften indarbejdes en bestemmelse (§ 6, stk. 4), som forbyder samtidig afholdelse af store koncerter på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven.
- I forskriften indarbejdes en bestemmelse (§ 6, stk. 3) om, at afholdelse af koncerter med over og under 35.000 tilskuere på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, kun må ske i perioden fra 1. maj til 31. oktober.
- I forskriften indarbejdes en bestemmelse (§ 12, stk. 3), som præciserer, at dispensation kun kan meddeles, såfremt Odense Kommune vurderer, at dispensationens miljømæssige påvirkning samlet set vil kunne holdes inden for forskriftens samlede årlige ramme, og dermed som minimum være miljømæssigt neutral i forhold til forskriftens samlede krav. Der kan således ikke dispenseres ud over den miljöpåvirkning og ramme, som forskriften er blevet miljøvurderet til.

Idet høringssvarene kun giver anledning til, at der foretages enkelte ændringer i forskriften samt mindre ændringer i miljørapporten, vurderer forvaltningen, at ændringerne ikke er så omfattende, at forslag til forskrift eller miljøvurderingen skal i fornyet høring.

Vedr. høringssvarene fra høringen af lokalplanerne

Forvaltningen har gennemgået samtlige indkomne høringssvar til lokalplanerne og konkluderer, at disse i vid udstrækning omhandler de samme forhold som høringssvarene til forskriften. Miljørapporterne til lokalplanerne indeholder vurderinger af den forventede støjpåvirkning fra forskellige typer arrangementer, som har dannet grundlag for fastlæggelse af scenernes placering og orientering.

De indkomne høringssvar har medført mindre justeringer i lokalplanerne, men disse ændringer relaterer sig ikke til støjforhold. På baggrund af en samlet vurdering finder forvaltningen, at høringssvarene ikke giver anledning til yderligere ændringer, hverken i forskriften eller i den tilhørende miljørapport.

Sammenfattende redegørelse

I forbindelse med Klima- og Miljøudvalgets endelige vedtagelse af forskriften for arrangementer og koncerter på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, med tilhørende miljøvurdering, skal der efter miljøvurderingslovens § 13, stk. 2 udarbejdes en sammenfattende redegørelse, som beskriver:

1. Hvordan miljøhensyn er integreret i forskriften,
2. hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
3. hvorfor den vedtagne forskrift er valgt på baggrund af rimelige alternativer, og
4. hvordan myndigheden vil overvåge de væsentligste indvirkninger på miljøet i forskriften.

Den sammenfattende redegørelse, som er integreret med hvidbogen, skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af forskriften.

Forvaltningen anfører bl.a. følgende til den sammenfattende redegørelse:

Ad. 1. Forskriftens miljøhensyn

Formålet med forskriften er at fastsætte rammerne for tilladelig støjpåvirkning fra udendørs koncerter og arrangementer. Forskriften integrerer miljøhensyn ved at beskytte støjfølsomme naboer områder gennem bestemmelser, der fastsætter grænser for støjniveauer, samt sikrer forudsigelighed med hensyn til omfang og tidsrum for støjende aktiviteter. Desuden sikrer forskriften, at arrangører af koncerter og andre arrangementer tidligt kender betingelserne og kan planlægge deres aktiviteter inden for veldefinerede rammer. Forskriften indeholder følgende bestemmelser, der styrker miljøhensynet:

1. Fastlæggelse af et maksimalt antal dage om året med arrangementer.
2. Begrænsninger i de tidsrum på døgnet, hvor støjende aktiviteter er tilladt.
3. Bestemmelser om indretning af faciliteter.
4. Bestemmelser om naboorientering.
5. Bestemmelser om overvågning.
6. Grænseværdier for tilladelig støj ved afvikling af de tre typer arrangementer.

Ad. 2. Miljørapporten og offentlighedsfasen

Miljørapporten i forbindelse med den nye forskrift, og miljørapporterne i forbindelse med lokalplanerne for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, har hjulpet med at identificere, analysere og vurdere de miljømæssige konsekvenser forbundet med afholdelse af arrangementer på pladserne. Miljørapporten af forskriften fokuserer især på de støjmæssige påvirkninger af mennesker, dyreliv og materielle goder.

Miljørapporten for forskriften blev offentliggjort i perioden den 27. februar 2025 til den 27. marts 2025, sammen med forslag til forskriften. Der er i høringsperioden indkommet 9 høringssvar. Høringssvarene er samlet, beskrevet og kommenteret i vedlagte samlede, sammenfattende redegørelse og hvidbog, med henblik på den endelige politiske behandling af forskrift og tilhørende miljørapport.

De indkomne høringssvar omhandler i overvejende grad miljømæssige forhold, som delvist reguleres vha. forskriften - som er angivet ovenfor.

Opsummering af ændringer i forskriften og miljørapporten:

De indkomne høringssvar har givet anledning til mindre ændringer i forskriften og præciseringer i miljørapporten. Ændringerne i forskriften omfatter en introduktion af en ny kategori i feltet koncerter med over 35.000 tilskuere, implementering af en afværgeforanstaltning vedr. flagermus med indførelse af afgrænset tidsrum på året for afholdelse af større koncerter, tilføjelse af en bestemmelse, som forbyder to samtidige store koncerter på pladserne og en præcisering af dispensationsadgangen om, at der ikke kan dispenseres ud over den samlede ramme, som er blevet miljøvurderet.

Ændringerne i miljørapporten omfatter (i den opdaterede miljørapport vurderes også de miljømæssige påvirkninger ved de ændringer, der er foretaget i forskriften efter høringen):

- Tilføjelse af et afsnit om høringresultater og begrundelsen for, at det ikke er nødvendigt at gennemføre en fornyet høring af miljørapporten.
- Der er lavet mindre sproglige præciseringer, f.eks. afsnittet om fyrværkeri samt præciseringer vedr. manglende viden.
- Der er gennemført en mindre præcisering i miljørapportens afsnit 8 vedr. afværgeforanstaltninger.

Ad. 3. Alternativer

Der er i miljørapporten for forskriften foretaget en indirekte vurdering af et såkaldt reference scenarie (0-alternativ). Forvaltningen vurderer, at 0-alternativet for forskriften udtrykker en situation, hvor de to pladser ikke anvendes til events, samme 0-alternativ som for lokalplanerne. Pladserne vil i denne situation blive belastet med støj fra veje og jernbane, svarende til den eksisterende belastning. Samlet set vurderes det, at støjbelastningen i et 0-alternativ for forskriften er mindre end den støjbelastning, der muliggøres gennem forskriften.

Desuden vurderes en eventplads i et grønt område i byzone til at være et "ingen-mandsland" mellem en støjende aktivitet (arrangement) og et boligområde. Det er i denne situation ikke meningsfuldt at fastsætte særlige støjgrænser for det pågældende grønne område, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 3 2003 vedr. ekstern støj i byområdesområder.

Ad. 4. Overvågning

Odense Kommune har mulighed for overvågning, ved selv at udføre orienterende målinger af støjen i forbindelse med afholdelse af musikarrangementer, for at sikre overholdelse af de indførte støjgrænser i forskriften. Odense Kommune kan i kraft af forskriften stille krav til arrangørerne om beregning af den forventede støj før arrangementet eller/og udførelse af støjmålinger under arrangementet. Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere redskaber til overvågning af støjpåvirkningen af befolkning og menneskers sundhed samt materielle goder.

I miljørapporterne for lokalplanerne er der opstillet nogle overvågningstiltag i forhold til biologisk mangfoldighed samt fauna og flora i forbindelse med afholdelse af lejlighedsvis arrangementer. Det drejer sig om fastholdelse af eksisterende procedurer omkring besigtigelser i forbindelse med det enkelte arrangement, med henblik på at præcisere vilkår for afværgeforanstaltninger. Der henvises i øvrigt til besvarelsen under punktet: Habitatdirektiv - Flagermus og snoge; i hvidbogen for flere info.

Den videre proces - klager og afgørelser

Med forskriftens vedtagelse vil der kunne meddeles tilladelser i overensstemmelse med de i forskriften fastlagte retningslinjer. Idet forskriften er udstedt med hjemmel i bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, er der ingen klageadgang over udstedelsen af denne.

For miljørapporten følger i medfør af miljøvurderingsloven en klageadgang med 4 ugers klagefrist. En klage over miljøvurderingen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men klager kan i forbindelse med klage anmode Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at tage stilling til opsættende virkning. Såfremt klagenævnet måtte vælge at meddele opsættende virkning, vil forskriften blive ramt af denne og vil ikke kunne tages i brug, førend klagenævnet har taget stilling i sagen.

I denne situation vil den nuværende forskrift for brug af udendørs musik og musikanlæg fortsat finde anvendelse for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven, og adgangen til meddelelse af tilladelser til koncerter på de to pladser vil fortsat bestå.

I forhold til de vedtagne lokalplaner, med tilhørende miljøvurderinger, gælder en klageadgang med 4 ugers klagefrist. En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men klager kan i forbindelse med klage anmode Planklagenævnet om at tage stilling til opsættende virkning. Da lokalplanerne fastlægger og dermed godkender områdernes fysiske anvendelse, vil en meddelelse af opsættende virkning medføre, at der ikke er grundlag for at kunne give tilladelse til arrangementer og koncerter efter forskriften.

Sluttelig skal bemærkes, at det følger af forskriftens § 14, stk. 1, at afgørelser truffet efter forskriften, ikke kan påklages til højere administrativ myndighed. Dog gælder det, jf. stk. 2, at afgørelser vedrørende kommunalt ejede eller kommunalt drevne anlæg, herunder anlæg, hvor Odense Kommune har væsentlig indflydelse på tilrettelæggelse af driften, kan påklages. Her gælder en klagefrist på 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven vurderes omfattet af § 14, stk. 2, hvorfor konkrete tilladelser efter forskriften kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvilket dog ikke har opsættende virkning.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Sammenfattende redegørelse og hvidbog- Ny forskrift for Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven

Miljørapport. Forskrift om støj fra udendørs arrangementer med bilag

Forskrift for udendørs koncerter og arrangementer på Dyrskuepladsen og Tusindårsskoven 130525

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af udvalgets effektiviserings- og omprioriteringsstrategi

00.30.10-A00-2-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Klima- og Miljøudvalget drøfte udvalgets bidrag til effektiviseringer og omprioriteringer til budget 2026. Udvalget skal også drøfte, hvorvidt udvalget ønsker at effektivisere og omprioritere for yderligere 0,25 % af serviceudgifterne til intern omprioritering inden for udvalgets budgetområde.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter:

1. Forvaltningens forslag til effektivisering og omprioritering af det obligatoriske krav.
2. Forvaltningens forslag til effektivisering og omprioritering af det yderligere 0,25 % til udvalgets egen prioritering.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Rammeudmeldingen budget 2026

Odense Kommune har i en årrække haft en effektiviserings- og omprioriteringsstrategi, hvor der årligt effektiviseres og omprioriteres for op til 0,5 % af den budgetmæssige ramme, der er afsat til serviceudgifter (servicerammen) i de enkelte udvalg. Med budget 2025 blev dette øget til 0,75 %. I Rammeudmeldingen for 2026 ønsker Økonomiudvalget at fortsætte med kravet på de 0,75 %. De nye 0,25 % for hele kommunen blev dog fordelt efter en ny fordelingsnøgle, som betyder, at det ekstra krav til Klima- og Miljøudvalget er 0,37 % af servicerammen (svarende til 0,8 mio. kr.) og ikke 0,25 % af serviceudgifterne.

Af effektiviserings- og omprioriteringskrav er 0,25 %-point (eller 0,5 mio. kr.) fortsat til prioritering internt i udvalgene.

Den obligatoriske andel af effektiviserings- og omprioriteringskravet

Til budget 2024 fandt udvalget løsningsforslag for den oprindelige obligatoriske del af effektiviseringskravet for perioden 2024 og frem. Det skete på mødet den 21. november 2023.

Klima- og Miljøudvalget skal dog fortsat forholde sig til det nye obligatoriske krav besluttet til budget 2025 svarende til 0,8 mio. kr. eller 0,37 % af servicerammen for Klima- og Miljøudvalget.

Følgende tabel viser forvaltningens løsningsforslag til den obligatoriske del af effektiviserings- og omprioriteringskravet for 2026. Forvaltningen foreslår, at kravet fordeles og udmøntes mellem områderne efter andel af driftsbudgettet.

Tabel som viser forvaltningens forslag til effektiviseringer- og omprioriteringer til budget 2026

Løsningsforslag

1	Kollektiv trafik	-587	-587
2	Klima og Mobilitet	-43	-43
3	Natur og Miljø	-164	-164

Forslag 1: Kollektiv trafik

Kollektiv trafik udgør ca. 74 % af driftsbudgettet under Klima og Miljøudvalget. Det foreslås derfor, at en tilsvarende del af effektiviserings- og omprioriteringskravet udmøntes på dette område. Konkret forventer forvaltningen, at der frigøres driftsmidler ved etableringen af busbaner på Sdr. Boulevard. Det medfører en driftsbesparelse på 1,1 mio. kr. årligt, hvoraf det foreslås at 0,6 mio. kr. indgår i den obligatoriske effektivisering.

Forslag 2: Klima og Mobilitet

Klima og mobilitets forholdsmæssige andel af effektiviserings- og omprioriteringskravet udgør 43.000 kr. Beløbet foreslås udmøntet på nøjsomt forbrug og indkøb.

Forslag 3: Natur og Miljø

Den forholdsmæssige andel af effektiviseringskravet for Natur og Miljø udgør 164.000 kr. Natur og Miljø har indgået en ny og forbedret indkøbsaftale vedrørende vandanalyser. Det medfører en mindreudgift på 121.000 kr., som således kan indgå i effektiviserings- og omprioriteringsstrategien. De resterende 43.000 kr. udmøntes på ved at begrænse køb af eksterne ydelser såsom konsulenter.

Pulje til udvalgets egen prioritering

Hvis udvalget ønsker at effektivisere for ekstra 0,25 % af servicerammen (svarende til 0,5 mio. kr.) til egen prioritering, så foreslår forvaltningen, at det udmøntes enten ved effektivisering og omprioritering af mødestrukturen i forvaltningen eller effektivisering af busdriften.

Ved effektivisering og omprioritering af busdriften foreslår forvaltningen, at der omprioriteres og reduceres i betjeningen fra eksisterende kommunale busruter med lavt passagerpotentiale og lave passagerindtægter. Ved effektivisering af mødestrukturen i forvaltningen anbefaler forvaltningen, at der igangsættes en struktureret proces, hvor forvaltningen effektiviserer mødeplanlægning, mødelængde og mødeafvikling, så der forventeligt kan spares mødetid og derigennem effektiviseres svarende til op til en stilling.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 5: C-sag: Gennemgang af politikker og strategier under Klima- og Miljøudvalget

00.01.00-A00-23-25

Sagsresumé

For at sikre, at politiske visioner kan føres ud i livet, er det væsentligt, at der findes et styringssetup, der kan oversætte og omsætte ambitionerne til praksis. Styrings-setuppet skal dog være enkelt og overskueligt, så det ikke skaber unødigt bureaukrati og mister sin mening og formål.

Med budget 2025 besluttede byrådet at gennemføre en ”gennemgang og forenkling af kommunens styrings-setup” samt en oprydning og reduktion af politikker og strategier. Forvaltningerne har siden arbejdet med en gennemgående kortlægning af politikker og strategier. Det har vist, at der i alt er 133 væsentlige styringsdokumenter i Odense Kommune. Der er tale om politisk besluttede dokumenter, som er en væsentlig del af forvaltningernes samlede styrings-setup.

Med denne sag præsenteres udvalget for kortlægningen, med fokus på egne politikker og strategier, med henblik på en drøftelse af mulighederne for at reducere antallet. Klima- og Miljøudvalget har samlet set 18 styringsdokumenter.

En mulighed for reduktion, udover afskaffelse af politikker er, at flere politikker og strategier kan samles i overordnede politikker.

I efteråret 2025 vil politiske drøftelser om fastholdelse af et enkelt styrings-setup fortsætte, med fokus på at sikre et varigt overskueligt politikunivers.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udvalgets politikker og strategier med fokus på at forenkle styringsrammen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Som kommune er en af vores fornemste opgaver at medvirke til at skabe positive forandringer for borgere og virksomheder. I en organisation af Odense Kommunes størrelse, med mangeartede opgaver, er det bydende nødvendigt at vi har et styrings-setup, der kan føre de politiske ambitioner ud i livet. Samtidig skal styringen sætte rammen om, at politisk prioriterede tiltag dels omsættes til konkrete handlinger og dels at der følges op på effekterne af disse.

Men samtidig er det væsentligt, at et styrings-setup er enkelt og overskueligt, så det ikke skaber unødigt bureaukrati og mister sin mening og formål.

Med budget 2025 besluttede byrådet at ”gennemføre en gennemgang og forenkling af kommunens styrings-setup” samt en oprydning og reduktion af politikker og strategier. Forvaltningerne har siden arbejdet med en gennemgående kortlægning af politikker og strategier. Det har vist, at der i alt er 133 væsentlige styringsdokumenter i Odense Kommune. Der er tale om politisk besluttede dokumenter, som er en væsentlig del af forvaltningernes samlede styrings-setup.

Ønsket fra budget 2025 er, at der kan opnås ”en markant reduktion” i det antal, og dermed en mærkbar forenkling af det samlede styrings-setup. Oprydningen af politikker og strategier skal derudover ses i sammenhæng med den igangværende revidering af kommunens styringsunivers.

Med denne sag præsenteres udvalget for kortlægningen, med fokus på egne politikker og strategier. På det bagtæppe lægges der aktuelt op til en drøftelse af mulighederne for at reducere antallet. Formålet med reduktionen er at sikre mere sammenhæng mellem politikker og strategier, og en fortsat politisk relevans i de eksisterende politikker, men ikke mindst at mindske risikoen for uoverskuelige og langsommelige beslutningsprocesser. En mulighed for reduktion, udover afskaffelse af politikker er, at flere politikker og strategier kan samles i overordnede politikker.

I Direktørgruppens forberedelse af den politiske drøftelse har der været et tydeligt ønske om, at kommunens styringsdokumenter skal have aktualitet. Det er på den baggrund drøftet, at der fremadrettet tilføjes solnedgangsklausuler

til politikker og strategier. Udgangspunktet for solnedgangsklausuler kan eksempelvis være 4 år, så det antages at politikker og strategier er implementeret i løbet af 4 og derefter kan bortfalde – medmindre de fortsat vurderes relevant at bevare fra politisk side.

Havde denne tilgang ligget til grund for de eksisterende politikker og strategier, havde omfanget på nuværende tidspunkt været noget mindre. Af de 133 styringsdokumenter er 29 vedtaget for mere end 8 år siden, og 46 vedtaget for mere end 5 år siden, altså for hhv. en og to byrådsperioder siden.

Herunder tilføjes forvaltningsspecifikke elementer, både omkring status på antallet, men også med hvilke muligheder, der er for at skabe et mere enkelt styrings-setup i forvaltningen

Planer og strategier under Klima- og Miljøudvalget

I Klima- og Miljøforvaltningen er der kortlagt samlet 23 planer og strategier. En oversigt over planer og strategier under Klima- og Miljøudvalget er vedlagt som bilag. Heraf er seks planer forældede og erstattet af nye tilsvarende planer. Det efterlader konkret 18 aktuelle planer og strategier under Klima- og Miljøudvalget.

Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling til opfølgning på udvalgets område

Det er forvaltningens vurdering, at det ikke på nuværende tidspunkt er hensigtsmæssigt at afvikle, samle eller pulje planerne for at gøre styrings-setuppet mere enkelt. Dette er tilfældet, da 13 af 18 planer er lovpligtige og følger en fast kadence for revidering og politisk behandling. Samtidig er planer og strategier under Klima- og Miljøudvalget med enkelte undtagelser alle vedtaget indenfor de seneste fem år.

Forvaltningen vurderer, at der er enkelte planer, som det på sigt vil være relevant at arbejde videre med at samle i overordnede strategier eller planer ved at tænke det ind, når planerne skal fornys, og/eller hvis der opstår en naturlig kobling til andre planer inden for samme område. Det er fx tilfældet med Handleplan for natur og biodiversitet, der på sigt kan tænkes sammen med en kommende skovstrategi. Det er samtidig en overvejelse at koble Handleplan for vandets kredsløb med en kommende Handleplan for natur og miljø. Her har forvaltningen allerede gjort sig overvejelser om mulighederne for en sammenlægning af de to planer, og det er forvaltningens vurdering, at det på sigt kan være en oplagt mulighed at koble de to.

Den tværgående opfølgning på arbejdet

På længere sigt vil der i forlængelse af oprydningsarbejdet, skulle igangsættes et generelt arbejde med at bibeholde et enkelt styrings-setup i Odense Kommune. Dette skal ses i tæt sammenhæng med den beslutning, Økonomiudvalget har taget, om et mere enkelt effekt- og styringsunivers, som det kommende byråd får til opgave at beslutte endeligt.

De hidtidige drøftelser af et forenklet styringsunivers har indkredset behovet om særligt to elementer: i) en tæt kobling mellem Bystrategi og Odensemål, samt færre mål og ii) mere politisk ejerskab, gennem mere dynamiske opfølgninger og politiske drøftelser. Realisering af et forenklet og overskueligt styrings-setup bør ske i tæt sammenhæng med udarbejdelsen af et nyt styrings-setup, hvor Bystrategi og Odensemål er kommunens øverste pejlemærker.

Økonomiudvalget vil i løbet af andet halvår 2025 drøfte hvordan et forenklet styringsunivers, færre politikker og strategier bedst opnås, som det kommende byråd vil beslutte endeligt.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Overblik over planer og strategier under Klima- og Miljøudvalget

Punkt 6: C-sag: Drøftelse af modeller for arealoplægning til mere natur

00.30.04-000-16-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget drøfte modeller for arealoplægning til "Mere natur", samt mulige finansieringshåndtag til at kunne realisere ambitionerne på området.

Med Budget 2025 fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at se på, hvordan Odense med egenfinansiering, lånefinansiering og eksterne bidrag kan få mest mulig naturgenopretning, og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond.

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2025 sætter mål om, at CO₂-optaget fra naturen i Odense øges med samlet 22.000 tons CO₂ årligt senest, senest i 2030. Dette skal ske via oplægning af landbrugsarealer til skov og natur.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen og **Borgmesterforvaltningen** indstiller, at respektive udvalg drøfter modeller for arealoplægning og mulige finansieringshåndtag, i relation til mere natur og den grønne trepart, herunder de økonomiske risici forbundet hermed.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2025 mål om, at CO₂-optaget fra naturen i Odense øges med samlet 22.000 tons CO₂ årligt, senest i 2030. Odense Kommune skal derfor over en årrække arbejde med at øge det naturlige CO₂-optag i naturen og reducere udledningerne fra landbrugets arealanvendelse.

Indsatsen skal opnå dette ved at øge arealet af skov og natur gennem arealoplægning fra landbrugsdrift til skov og natur. Indsatsen er påbegyndt og forventes at strække sig over en længere årrække.

Forvaltning af Odense Kommunes investering i arealoplægning

Odense Kommune har allerede, afledt af klimahandleplanen, startet en opsparing til ny skov og mere natur. Siden 2022 er der samlet set afsat ca. 25 mio. kr. til ny skov og natur. Midlerne har fungeret som Odenses initiale investering, og har i alt genereret arealoplægningens aktiviteter med skov, natur og biodiversitet for øje for ca. 150 mio. kr. i Odense Kommune, som følge af medfinansiering fra andre parter. De mange eksterne midler skyldes primært bidrag fra staten og EU. Derudover har private virksomheder, fonde og vandforsyninger også spillet en væsentlig bidragende rolle i den øgede aktivitet. De eksterne midler er primært genereret, fordi arealoplægningen har tænkt CO₂-optag sammen med andre formål. Eksempelvis beskyttelse af Odenses grundvandsressourcer mod pesticidforurening, øget biodiversitet, en sund Odense Fjord samt realisering af Bystrategiens vision om en grøn ring omkring Odense by af hensyn til borgernes sundhed og trivsel.

Ønske om mest mulig naturgenopretning

Med Budget 2025 blev forligspartierne enige om, at der skal prioriteres yderligere midler til formålet, hvis ambitionerne om mere natur og CO₂-optag i stor skala skal realiseres indenfor en overskuelig fremtid. Afledt heraf fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at udarbejde en finansieringsmodel for, hvordan Odense kan få mest mulig naturgenopretning og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond afledt af den grønne trepart. Udover CO₂-optaget ser forligspartierne dette initiativ som et vigtigt skridt mod en rigere og mere mangfoldigt natur, hvor Odense kan trives og være foregangskommune.

CO₂-optag i forbindelse med arealoplægning fra landbrug til skov og natur

Når landbrugsarealer omlægges til skov og natur, vil ophøret af landbrugsdrift alene bidrage med en vis grad af reduktion i CO₂-udledningen. Hvor stort det samlede bidrag er fra arealerne, er derudover afhængig af den naturtype, der efterfølgende etableres på arealerne. De første 20 år efter arealomlægningen varierer CO₂-optaget således fra 0 til 20 ton CO₂ pr. ha pr. år. Med det in mente vil arealomlægningsbehovet, afledt af klimahandleplanen, i overslag lyde på ca. 2.200 til 4.400 ha, hvilket svarer til ca. 15 - 30 % af landbrugsarealet i Odense Kommune.

Modeller for arealomlægning

For at Odense Kommune kan realisere sine ambitioner om CO₂ reduktion i Klimahandleplanen, er det nødvendigt, at der omlægges arealer fra landbrugsjord til mere natur.

I de følgende afsnit er beskrevet to modeller for arealomlægning. Modellerne kan skaleres og kombineres på forskellig vis. Fælles for modellerne er, at der kræves en betydelig økonomisk investering, for at kunne realisere ambitionerne. Model A illustrerer den arealomlægningsmetode, der vil sætte den højeste hastighed på CO₂ optaget, via grønne indsatser. Model B afspejler den fremgangsmåde, som Klima- og Miljøforvaltningen hidtil har arbejdet med i forbindelse med arealomlægningen i Odense Kommune, hvor fokus har været på, at arealerne skulle tjene et multifunktionelt formål, og have en høj grad af ekstern medfinansiering.

A. Opkøb af jord og etablering af hurtigtvoksende klimaskov med højt CO₂-optag

Der kan relativt hurtigt opnås et CO₂-optag ved at købe god landbrugsjord og tilplante arealerne med hurtigtvoksende træarter, såsom poppel eller douglasgran.

Vurderingen er, at træarterne under optimale forhold vil have et CO₂-optag på ca. 10 ton CO₂ pr. ha de første 10 år. Arealbehovet vil derfor være på ca. 2.200 ha. Heraf forventes, at Odense Kommune kan videresælge halvdelen af skovene på et senere tidspunkt, med forventning om et økonomisk tab på omkring 40 %.

- Pris for god landbrugsjord i Odense Kommune: 225.000 kr./ha.
- Forventet udlæg for Odense Kommune frem mod 2035: 495 mio. kr.
- Forventet indtægt ved senere frasalg af skov (1.100 ha á 130.000 kr.): 143 mio. kr.
- Forventet finansieringsbehov for Odense Kommune efter frasalg af skov: 352 mio. kr.

Fordele ved model A:

- Hastighed i CO₂-optag.
- Forventet realisering efter 10 år.

Ulemper ved model A:

- Mindre mulighed for medfinansiering fra eksterne parter, da arealomlægningen ikke nødvendigvis inkluderer vådområdedannelse af hensyn til Odense Fjord, grundvandsbeskyttelse, eller biodiversitetsfremmende formål. Indsatserne i forhold til disse formål skal derfor gennemføres sideløbende.
- Kan påvirke eventuel fremtidig byudvikling.
- Hastigheden i jordopkøb kan få jordpriserne til at stige i Odense Kommune.

B. Opkøb af jord med et multifunktionelt formål og høj grad af medfinansiering

Integration af indsatsen i klimahandleplanen med flere formål. Herunder grundvandsbeskyttelse, Bystrategi, biodiversitet og indsatserne afledt af Grøn trepart.

Vurderingen er, at arealomlægning med et multifunktionelt formål på sigt vil kunne optage 5 ton CO₂ pr. ha. Arealbehovet vil derfor være ca. 4.400 ha. Heraf forventes at kunne videresælge en fjerdedel af skovene på et senere tidspunkt, med et forventet tab på omkring 40 %.

- Pris for landbrugsjord: 200.000 kr./ha (Den lavere pris end model 1 skyldes mindre markedspåvirkning for landbrugsjord ved denne model).
- 1.500 ha af de 4.400 ha kan indgå i vådområdeindsatsen afledt af Grøn trepart og således 100 % finansieret af staten.
- 1.000 ha af de 4.400 ha kan medfinansieres med 50 % af Naturstyrelsen og kommunens vandforsyninger og medvirke til grundvandsbeskyttelse. Det vil sige en medfinansiering fra Odense Kommune på denne del: 100 mio.

- kr.
- 1.900 ha af de 4.400 ha skal finansieres af Odense Kommune. Finansieringsbehov for Odense Kommune: 380 mio. kr.
- Forventet samlet udlæg for Odense Kommune frem mod 2045: 480 mio. kr.
- Indtægt ved senere frasalg af skov (1.100 ha á 130.000 kr.): 143 mio. kr.
- Forventet finansieringsbehov for Odense Kommune efter frasalg af skov: 337 mio. kr.

Fordele ved model B:

- Høj grad af medfinansiering fra samarbejdspartnere.
- Kommunal medfinansiering kan spredes over flere år end ved model 1.
- Giver dobbelt så meget ny natur som model 1 for en mindre udgift.
- Opfylder kommunens ambitioner i forhold til en sund Odense Fjord, grundvandsbeskyttelse, biodiversitet og borgernes adgang til naturoplevelser.

Ulemper ved model B:

- Lavere hastighed i forhold til CO2-optag.
- Forventet realisering over 20 år.

Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling

Det er Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling, at den fremtidige arealomlægningsindsats følger fremgangsmåden beskrevet i Model B. Årsagen hertil er som følger:

- Det samlede arealomlægningsbehov til CO2, grundvandsbeskyttelse, kvælstoffjernelse, biodiversitet m.m. bliver samlet set mindre, da arealomlægningen fokuseres på arealer, der kan varetage flere af ovenstående formål.
- Muligheden for medfinansiering er væsentlig højere for Model B, da stat, fonde, forsyninger og private gerne vil bidrage til øget biodiversitet, kvælstoffjernelse og grundvandsbeskyttelse, men kun i mindre grad til CO2-optag.
- Indsatsen beror på frivillighed. Det vil sige, de berørte lodsejere skal være villige til at sælge eller omlægge de pågældende arealer forud for en eventuel arealomlægning. Det vurderes ikke at være realistisk, at dette kan ske indenfor en kort årrække (10 år).

Erhvervsudlæg til midlertidig klimaskov

Endvidere vil en del af løsningen på arealomlægning være, at det kan være muligt at koble midlertidig klimaskov til de eksisterende og kommende erhvervsudlæg.

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at der kan etableres 500 ha klimaskov midlertidigt inden for kommunens erhvervsudlæg.

Skovloven indeholder mulighed for at etablere midlertidig kommunal skov i fremtidige erhvervsområder. Dog vil skoven skulle omlægges til erhverv eller andet formål inden for 20 år.

Erhvervsudlæg til midlertidig klimaskov vil kunne reducere finansieringsbehovet.

Finansieringshåndtag til modeller for arealomlægning

Arealomlægning af med en sådan volumen kan ikke finansieres inden for de almindelige økonomiske bevillinger. Derfor er der i de næste afsnit udfoldet nogle forskellige finansieringshåndtag, der kan tages i anvendelse og skaleres på forskellig vis.

Anlægsbevilling – engangs- eller løbende bevilling

I de årlige budgetforhandlinger kan man vælge at afsætte midler til opkøb af jord eller som en rammebevilling, der er afgrænset over tid, eller som en løbende bevilling, givet til et bestemt formål. Tillige kan engangs- og løbende bevillinger kombineres.

Odense Kommune har forespurgt KL, KommuneKredit samt revisor om erfaringer med låneoptag i forbindelse med arealomlægning til mere natur. Det er enslydende fra de tre at den kommunale låneadgang til jordforsyning, som

finansieringshåndtag ikke kan benyttes i det konkrete tilfælde om naturbeskyttelse. Der findes endvidere ikke eksempler fra andre kommuner, som har anvendt låneoptag til finansiering.

Derimod har Naturstyrelsen med Den Grønne Trepert etableret en lånepulje, hvorfra der vil være mulighed for mellemfinansiering. Det er i sig selv ikke et finansieringshåndtag for Odense Kommune, men vil kunne bidrage til at sprede de kommunale udgifter til jordkøb ud over flere år.

På nuværende tidspunkt er Naturstyrelsens lånepulje fastsat til 30 mio. kr. på landsplan, og kan anvendes som mellemfinansiering til vandselskabers og kommuners bidrag til etablering af den nye skov. Det er Naturstyrelsens forventning, at lånepuljen bliver hævet betragteligt. Ved eventuelt tilsagn fra Naturstyrelsens lånepulje kan der afdrages over en periode på op til 10 år, rente og gebyrfrit, men der skal stadig findes finansiering til afdrag.

Forventning om videresalg af jord – indtægtskrav knyttet til bevilling

Anlægsbevillinger bliver i udgangspunktet afsat som nettobevillinger. Byrådet kan således vælge at indlægge en forventning om, at dele af den erhvervede jord videresælges, hvilket giver mulighed for at anvende salgsindtægten som finansiering efterfølgende. Det medfører dog en økonomisk risiko, hvis videresalget udebliver.

Der kan således afsættes en bruttobevilling med en forventning om, at fx 40 % af jordarealet kan videresælges på et senere tidspunkt til fx Naturstyrelsen. Et eksempel kunne være en bruttobevilling på 20 mio. kr., med en forventning om et kommende salg af arealet på 8 mio. kr., det vil sige et indtægtskrav på knap halvdelen af bevillingen.

Øget samarbejde med VandCenter Syd (og eventuelle øvrige vandselskaber)

Odense Kommunes ambition om CO2 reduktion kan ses i samspil med arbejdet omkring grundvandssikring. Odense Kommune og VandCenter Syd har således en fælles interesse i fortsat grundvandsbeskyttelse.

VandCenter Syd bidrager til grundvandsbeskyttelse, og opkræver i dag en grundvandskrone til fx skovrejsning. Aktuelt opkræves der 1 kr. pr. m³ vand på forbrugerprisen, hvilket årligt giver et finansieringsbidrag på ca. 9,3 mio. kr. VandCenter Syd anvender allerede denne tilgang i dag, men det vil være muligt at ændre taksten, hvilket dog kræver involvering af selskabets bestyrelse og Odense Byråd.

Alle indtægter i VandCenter Syd skal holdes inden for selskabets indtægtsrammer. Hvis de skal opkræve mere til grundvandsindsatsen, kræver det en udvidelse af indtægtsrammen, og dermed skal det også fremgå som et tydeligt ønske fra ejerne i en plan eller en strategi eller lignende.

De foreløbige drøftelser med VandCenter Syd indikerer, at finansieringsandelen ved grundbeskyttelsesprojekter maksimalt kan blive 75 %. I dag er der et spænd på 25-75 %.

Med dette finansieringshåndtag er der tale om medfinansiering, som vil kunne reducere kommunens finansieringsbehov.

Finansiering fra eksterne fonde

I forbindelse med den grønne trepart findes der en række eksterne fonde, som bl.a. kommuner kan ansøge i forbindelse med arealoplægning af landbrugsjord.

Formålet med disse fonde er at fremme konkrete projekter og indsatser, som i særlig grad kan bidrage til arealoplægning, som understøtter natur og biodiversitet under rammerne af den grønne trepart.

Konkret har Novo Nordisk Fonden indgået en principaftale med regeringen om 10 mia. kr. over 10 år, fra 2025-2035. En fondsansøgning kan være relevant i forbindelse med en større arealoplægning i Odense Kommune. Dette finansieringshåndtag vil dog, afhængig af tilsagn, være en medfinansiering, som vil kunne reducere kommunens samlede finansieringsbehov.

Beregningseksempel

Såfremt der tages udgangspunkt i model B for arealoplægning, så kunne det realiseres ved at prioritere midler i de kommende års budgetter på følgende måde.

Tabel med beregningseksempel

Ambition	4.400	880.000
- heraf vådområde, 100 % finansieret af staten	1.500	-300.000
- heraf 1.000 ha med 50 % medfinansiering fra Naturstyrelsen	1.000	-100.000
Forventet samlet udlæg for Odense Kommune		480.000
- indtægt på forventet frasalgs	1.100	-143.000
Driftsomkostninger KMF, 4 mio. kr. over 20 år		80.000
Forventet finansieringsbehov frem mod 2045		417.000
Finansieringsbehov i hver 'hele' budgetperiode frem mod 2045 (5 perioder)		83.400
Finansieringseksempel		
Anlægsbevilling (netto)		47.400
Løbende anlægsbevilling, 5 mio. kr. årligt		20.000
Driftsbevilling KMF, 4 mio. kr. over 20 år		16.000
I alt		83.400

Note: Hertil kommer udgifter til afledt drift. Den årlige udgift hertil afhænger af, hvorvidt arealerne forbliver på kommunale hænder eller videresælges.

Øvrige aspekter og praktik omkring forvaltning af "Mere Natur"

For at kunne understøtte ambitionen om mere natur og klimaneutralitet og arbejdet hermed, så er der tillige en række aspekter, som er udfoldet nedenfor.

Driftsomkostninger

Drift af skov- og natur: For de arealer, som kommunen vælger at beholde, vil der være fremtidig afledt driftsudgift. Driftsudgiften vurderes at ligge gennemsnitligt på ca. 1.000 – 2.000 kr. pr/ha. Niveauet afhænger derudover af ønsker til pleje, rekreative faciliteter m.m. Under antagelse af, at Odense Kommune overtager ejerskabet af ca. 25 % af de omlagte arealer, vil de fremtidige driftsomkostninger på arealerne således være 1 – 2 mio. kr., når omlægningerne er fuldt gennemført.

Arealomlægningsindsatsen består af en række opgaver. Herunder planlægning af skov- og naturprojekter, inddragelse af lodsejere og andre interessenter, fundraising, køb og salg, af jord, projektrealisering, myndighedsgodkendelse samt eventuelt efterfølgende drift af naturarealerne.

Det nuværende indsatsniveau, hvor arealopkøb primært finansieres af eksterne midler, er afhængig af en årlig driftsudgift til aflønning af de medarbejdere, der driver arealomlægningsarbejdet. Dette er estimeret til 4 mio. kr. årligt. Når arealomlægningen er gennemført, vurderes dette at kunne reduceres til omkring en tredjedel – det vil sige 1,5 mio. årligt.

Håndtag for hurtigere proces – periodisering og delegering

For at kunne handle hurtigt i tilfælde af, at det rette areal kommer til salg, vil en mulighed være at fremrykke midler – det vil sige såfremt der politisk prioriteres en løbende bevilling til opkøb af jord, så kan der periodiseres over kommunens

kassebeholdning.

For at kunne handle hurtigt, kan det ligeledes være nødvendigt, at kompetencen til køb af jord til arealomlægning delegeres til en forvaltning. Det er dog byrådet, der skal træffe beslutning om at afgive den pågældende kompetence til fx et udvalg eller forvaltning.

Opmærksomhed på afledt drift ved arealomlægning

Endelig kan arealomlægningen give anledning til afledt drift af arealerne, hvilke også skal håndteres med de årlige budgetforhandlinger.

I de tilfælde, hvor Naturstyrelsen vil overtage skove, som er omlagt fra landbrug, så overgår skovene til at være statsskov, hvor staten efterfølgende har ansvaret for driften af arealet.

I de tilfælde, hvor de omlagte arealer forbliver på kommunale hænder, vil der efterfølgende være en udgift til afledt drift af arealet.

Økonomi

Denne sag er en drøftelsessag og har ingen konsekvens for kommunens kassebeholdning.

Med Budget 2025 fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at se på, hvordan Odense kan få mest mulig naturgenopretning og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond. Derfor vil arealomlægning til mere natur indgå i budgetforhandlingerne til Budget 2026, hvor de økonomiske konsekvenser af en eventuel prioritering vil fremgå.

Punkt 7: D-sag: Status på kollektiv trafik efter 1. kvartal 2025

13.05.16-G01-35-24

Sagsresumé

Denne sag handler om status på den kollektive trafik i Odense, og opfølgning på arbejdet med at sikre økonomisk balance i bybusserne i Odense.

Tal for 1. kvartal 2025 viser ca. 0,7% færre passagerer i bybusserne end forventet. I forhold til 2024 er samlet 1. kvartal 2025 på niveau. Forventet regnskab for passagerindtægten foreligger endnu ikke.

De bybusruter, der har kørt med højere frekvens siden januar 2024, har dog fået flere passagerer – også sammenlignet med samme periode i 2024. Det tyder overordnet set på, at Klima- og Miljøudvalgets beslutninger om omprioriteringer i bybusserne giver den forventede passagerstigning.

De overordnede tendenser for bybusserne efter 1. kvartal 2025 er:

- Der har på tværs af alle bybusruter været lidt færre passagerer end forventet.
- Bybusruter med højere frekvens har forsat flere passagerer.
- Regionale ruter har fået flere passagerer i områder med nedlagte bybusruter.
- Forventede omkostninger til busdrift er nedjusteret en smule i forhold budget 2025.
- Der har været et sammenligneligt forbrug af teletaxa som i 2024.

Klima- og Miljøudvalget får løbende status på bybusserne efter byrådet i december 2022 besluttede tiltag, der skulle forbedre økonomien i den kollektive trafik. Udvalget besluttede som del af det opfølgende arbejde i efteråret 2023 en række ændringer i bybusserne, der bl.a. betød flere afgang på nogle ruter og færre afgang på andre ruter.

Med denne sag får udvalget status med foreløbige regnskabstal for bybusserne efter 1. kvartal 2025, og passagertal for de ruter ændringerne i bybusserne har haft betydning for.

Foreløbige regnskabstal for bybusserne efter 1. kvartal 2025

FynBus sender løbende status på passagertal, omkostningsindeks og teletaxature, sammenholdt med budgettet for året. Det forventede regnskab efter 1. kvartal forelægges FynBus' bestyrelse den 23. maj 2025. Her indgår et forventet regnskab for passagerindtægterne.

Passagertal

Passagertallene efter 1. kvartal 2025 er ca. 0,7% lavere end forventet i budget 2025, svarende til ca. 7.500 færre passagerer. 1. kvartal 2025 er dog på niveau ift. 2024, mens de ruter der har fået frekvensforøgelse som følge af Klima- og Miljøudvalgets beslutninger har oplevet en samlet passagertilvækst sammenlignet med tilsvarende periode i 2024.

Omkostningsindeks for bybusserne

Forventningerne til omkostninger til buskørsel er pr. april 2025 nedjusteret med 3,5 mio. kr. i forhold til budget 2025 på baggrund af omkostningsindekset. Det skyldes, at omkostningsindekset for både diesel og el, men især diesel forventes at være lavere end budgettet. Omkostningsindekset omfatter bl.a. drivmiddel, chaufførlønninger, materialer og renter.

Teletaxa

Der har været flere teletaxature end forventet i første kvartal. Hvis niveauet af teletaxature fortsætter, forventes netto kørselsudgiften til teletaxa i 2025 at blive ca. 0,1 mio. kr. højere, end budgetteret. Det vil sige, at for nuværende skønnes den samlede udgift til teletaxature i 2025 at blive ca. 0,65 mio. kr. – svarende til ca. 10.000 ture, hvilket også var tilfældet i 2024.

Opfølgning på ændringer i bybusserne

For at bringe økonomien for bybusserne i Odense i balance, besluttede Klima- og Miljøudvalget den 29. august og 19. september 2023 rutejusteringer for henholdsvis 13,6 mio. kr. og 10,5 mio. kr., samt en teletaxamodel for Lumby, Villestoft, Brændekilde, Tietgenbyen og Allesø. Med beslutningerne blev der omprioriteret i bybusserne ved at 8,8 mio. kr. af besparelserne fra rutejusteringerne blev geninvesteret i andre ruter.

Ændringerne blev implementeret pr. 14. januar 2024. Nogle bybusruter fik som følge heraf flere afgange, andre har fået færre afgange eller tidsrum for kørsel, imens enkelte ruter blev nedlagt.

Baggrunden for rutejusteringer og omprioriteringer var et ønske om at sikre mest muligt bus, der hvor potentialet og kundegrundlaget var størst. Forventningen var, at:

- Der ville komme flere passagerer på de ruter, hvor der blev indført flere afgange.
- Der ville komme et fald i antallet af passagerer på de ruter, hvor der blev færre afgange.
- En del af passagererne fra nedlagte ruter i stedet ville anvende regionale busruter i samme område.

Foreløbige resultater efter rutejusteringer og omprioriteringer

Udviklingen i antallet af passagerer efter ændringerne i bybusserne er fortsat i store træk som forventet, dog med en større brug af teletaxaordningerne end antaget.

De foreløbige resultater er:

- Ruter med højere frekvens har haft en stigning i passagerer på ca. 19 %, hvilket er lidt mere end forventet.
- Ruter med lavere frekvens har oplevet et passagerfald på ca. 80.000 årligt, hvilket er 15 % mere end forventet.
- Regionale ruter, der overlapper med nedlagte bybusruter, har haft en passagervækst på 15 %.

De foreløbige resultater er sammenholdt med forventningerne forud for implementering i tabel 1.

Tabel 1: Overblik over foreløbige resultater for 2025 på baggrund af passagertal fra uge 3-15.

	Foreløbige resultater	Forventning	Uddybning
Ruter med højere frekvens Rute 35, 55 og rute 85 (kun Skibhusradial)	Vækst på 19%, svarende til ca. 103.150 flere påstigere i uge 3-15, sammenlignet med samme periode i 2023.	15% vækst, svarende til ca. 307.000 påstigere årligt.	Rute 35 og 55 har nået den forventede passagerstigning, mens rute 85 har nået 1/2 af den forventede stigning.
Ruter med lavere frekvens Rute 10, 45-46 og rute 85 (OBC- Højby)	Frafald svarende til 80.000 påstigere per år.	53.800 påstigere per år frafalder kollektiv trafik.	Passager frafald ca. 15% højere end forventet.
Regionale ruter i områder med reduceret bybusdrift Regionalrute 140 (200A) og 191 (300A) Bybusrute rute 15, 68 og 95	Vækst på 15%, hvoraf FynBus vurderer at 95.000 på årsbasis er fra nedlagte bybusser.	På årsbasis kan 130.000 påstigere på rute 15, 68 og 95 finde alternativ kollektiv trafik.	Væksten på de regionale ruter formodes at komme fra de nedlagte bybusruter og frekvensforøgelsen på 200A og 300A.
Teletaxaløsninger	2.416 passagerer i første kvartal svarende til ca. 9.450 forventede passagerer i 2025	5.000 passagerer årligt. Det forventet resultat for 2024 er 9.560.	Flere teletaxature end forventet betyder, at teletaxaudgifterne forventes at blive 0,1 mio. kr. højere end budgetteret netto kørselsudgift.

Uddybning om ændringer i regionale ruter

Den 4. august 2024 fik Fyn og Langeland et regionalt A-busnet. A-busnettet er kendetegnet ved, at busserne har en høj frekvens. Rute 140 og 191 er i den forbindelse skiftet navn til henholdsvis 200A og 300A. Rute 200A har fået udvidet antallet af afgang med 75%. Rute 300A har fået udvidet antallet af afgang med 37%.

Passagertallet på rute 122, 130, 200A, 151 og 300A er steget med 15% fra uge 3-15 i 2023 til 2025. FynBus vurderer dog, at den fortsatte vækst på de regionale ruter, især de højfrekvente, ikke længere udelukkende kan tilskrives nedlagte bybusruter.

Udvidelsen af de regionale ruter forventes først at være fuldt gennemført i 2026, hvilket vil medføre en stigning i passagertallet. Da passagerstigninger på ruterne 200A og 300A dermed ikke længere er direkte udtryk for effekt af ændringer i bybusserne, vil denne specifikke beregning blive udeladt i de fremtidige kvartalsopfølgninger.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Status for passagertal og omkostningsindeks for Odense Bybusser pr. 1 kvartal 2025

Punkt 8: D-sag: Status på CO2-fangst

01.30.00-G01-8-24

Sagsresumé

Udvalget får en status om seneste nyt vedrørende CO2-fangst ved Fjernvarme Fyn.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 9: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A26-12-24

Sagsresumé

Orientering om aktuelle sager.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.